

**ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG
DOTYCZĄCYCH OCENY / OCENY ADEKWATNOŚCI**

Niniejszy dokument ma na celu poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ OCENY	Przepisy UE dotyczące materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego – ocena ¹
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	GROW F2
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	I kw. 2023 r. – I kw. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/chemicals-legislation_en
<i>Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.</i>	

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (wersja przekształcona), Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 1.

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Dyrektywa 2014/28/UE ma zastosowanie do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (tj. do celów innych niż militarne) – dotyczy ona substancji i urządzeń wybuchowych, które nie są wykorzystywane przez siły zbrojne lub policję, lecz w celach komercyjnych.

Do głównych użytkowników końcowych takich materiałów wybuchowych należą branża górniczo-wydobywcza, kamieniołomy oraz sektory budownictwa i inżynierii lądowej (zasadniczo w celach rozbiórki, przygotowania terenów i drażenia tuneli).

Tego rodzaju materiały wybuchowe wykorzystuje się np. przy budowie dróg, w wykopach prowadzonych na potrzeby budowy fundamentów i piwnic oraz w pracach rozbiórkowych. Są one również wykorzystywane do zapobiegania lawinom na obszarach górskich.

Materiały wybuchowe są niezwykle niebezpiecznymi produktami, w związku z czym muszą spełniać bardzo rygorystyczne wymogi bezpieczeństwa, tak aby zapobiec śmiertelnym wypadkom. Istotne są również aspekty dotyczące zabezpieczenia (tj. zapobiegania wykorzystaniu sprzeczemu z prawem i porządkiem publicznym) – produkty te powinny być dostępne wyłącznie na potrzeby uzasadnionych i odpowiednich zastosowań oraz niemożliwe do pozyskania przez terrorystów lub przestępców bądź osoby, które nie posiadają umiejętności wymaganych do bezpiecznego z nich korzystania.

Głównym celem dyrektywy jest ustanowienie przepisów, które umożliwią swobodny obrót na jednolitym rynku materiałami wybuchowymi przeznaczonymi do użytku cywilnego, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa. Ponadto służy ona zwiększeniu stopnia zabezpieczenia poprzez określenie sposobu, w jaki należy nadzorować przemieszczanie materiałów wybuchowych między państwami UE. W związku z tym zawiera ona rygorystyczne przepisy dotyczące rejestracji materiałów wybuchowych i dokumentowania ich lokalizacji.

Dyrektywa w sprawie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego została po raz pierwszy przyjęta w 1993 r. W 2014 r. została ona dostosowana do przepisów horyzontalnych dotyczących produktów w kontekście nowych ram prawnych (NLF, z ang. *New Legislative Framework*).

W ramach dostosowań dokonanych w kontekście nowych ram prawnych oraz w aktach wykonawczych dotyczących przemieszczania i identyfikowalności materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (przyjętych w następstwie ataków terrorystycznych, które miały miejsce w Madrycie w 2004 r.) uwzględniono szereg aspektów, które zostały poruszone w ocenie przeprowadzonej w 2007 r. Ocena ta uwypukliła obawy dotyczące uznawania certyfikatów (dostosowanie w kontekście nowych ram prawnych) oraz prekursorów materiałów wybuchowych. Prekursory materiałów wybuchowych zostały następnie uwzględnione w stosownych unijnych przepisach. Niniejsza ocena dotyczyć będzie skutków zmian wprowadzonych w następstwie oceny z 2007 r.

Niniejsza ocena prowadzona jest równoległe z oceną dyrektywy dotyczącej wyrobów pirotechnicznych, gdyż obie te dyrektywy dotyczą produktów, które mogą wybuchnąć i które nie powinny dostać się w niepowołane ręce. Ocena ma na celu określenie, czy dyrektywa jest nadal adekwatna do zakładanych celów i czy w dalszym ciągu umożliwia ich osiągnięcie.

Nieformalne i mające bardzo wstępny charakter konsultacje z organami krajowymi i przedstawicielami branży, przeprowadzone w ramach grupy ekspertów ds. materiałów wybuchowych, wydają się wskazywać na ogólne zadowolenie z funkcjonowania dyrektywy, aczkolwiek niektóre kwestie wydają się wymagać wyjaśnienia. Dotyczą one głównie doprecyzowania terminologii i zakresu, a także przepisów dotyczących identyfikowalności

i przemieszczania materiałów wybuchowych. Wymieniano również kwestie związane z wycofaniem z użycia oraz potencjalne aspekty dotyczące zrównoważonego rozwoju.

Cel i zakres

Ocena dyrektywy dotyczącej materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego ma dostarczyć dowodów pozwalających stwierdzić, czy dyrektywa ta jest nadal adekwatna do zakładanych celów i czy w dalszym ciągu umożliwi ich osiągnięcie. W ramach tej oceny należy zbadać wszelkie niewykorzystane możliwości uproszczenia i zmniejszenia obciążeń. Powinna ona również pomóc Komisji w ustaleniu, czy konieczny jest przegląd dyrektywy.

Okres objęty tą oceną będzie obejmował okres od wejścia w życie dostosowanego prawodawstwa w 2016 r. do 2022 r. Ocena obejmie wszystkie państwa UE oraz państwa EOG.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa ocena dyrektywy obejmie pięć kryteriów oceny:

- **Skuteczność:** W jakim stopniu dyrektywa zwiększyła bezpieczeństwo i ochronę materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a jednocześnie umożliwiła swobodny obrót nimi na jednolitym rynku? Co zapewniało właściwe funkcjonowanie dyrektywy, a co je utrudniało i dlaczego? Czy obecne przepisy są wystarczające?
- **Wydajność:** Jakie są główne korzyści płynące z dyrektywy? Czy koszty administracyjne ponoszone przez zainteresowane strony, w tym zwłaszcza koszty identyfikacji i śledzenia, są proporcjonalne?
- **Adekwatność:** Czy dyrektywa jest w stanie spełnić obecne potrzeby, czy też jest przestarzała?
- **Spójność (zgodność):** Czy dyrektywa jest spójna sama w sobie oraz czy jest zgodna z innymi aktami prawnymi, np. dyrektywą dotyczącą wyrobów pirotechnicznych lub rozporządzeniem w sprawie prekursorów materiałów wybuchowych?
- **Europejska wartość dodana:** Czy nadal konieczne jest prawodawstwo UE dotyczące materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (w przeciwieństwie do opierania się wyłącznie na przepisach krajowych)?

Ponadto w ocenie zostaną uwzględnione i zebrane dowody dotyczące wszystkich istotnych aspektów prawnych (np. spójności prawnej i zgodności z powiązаныmi przepisami), środowiskowych, gospodarczych, zdrowotnych i technologicznych oraz zmian w zakresie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Ocena zapewni przegląd aktualnej sytuacji oraz jasne punkty odniesienia, w oparciu o które można ocenić zmiany, postępy i wyzwania.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Strategia konsultacji ma na celu zgromadzenie dowodów i opinii od szerokiego grona zainteresowanych stron, umożliwiając tym podmiotom przedstawienie własnej oceny wyników funkcjonowania przedmiotowej dyrektywy. W drodze swoich działań konsultacyjnych Komisja pragnie lepiej zrozumieć, czy dyrektywa w sprawie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w dalszym ciągu umożliwia osiągnięcie założonych celów.

W trakcie oceny przeprowadzone zostaną konsultacje publiczne, ukierunkowane konsultacje oraz szereg wywiadów z głównymi zainteresowanymi stronami (w tym z małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz władzami regionalnymi).

Do sprawozdania z oceny zostanie załączone sprawozdanie zbiorcze podsumowujące wyniki wszystkich działań konsultacyjnych.

Powody prowadzenia konsultacji

Konsultacje prowadzone na potrzeby niniejszej oceny mają na celu:

- a) potwierdzenie tematów i kwestii objętych oceną,
- b) zgromadzenie informacji, danych i doświadczeń w zakresie wdrażania dyrektywy dotyczącej materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- c) zebranie uwag i opinii zainteresowanych stron na temat stopnia, w jakim przedmiotowa dyrektywa osiągnęła założone cele, oraz
- d) zebranie opinii na temat znaczenia dyrektywy, z uwzględnieniem zmian społecznych.

Grupa docelowa

Do głównych zidentyfikowanych zainteresowanych stron należą: administracje publiczne i (krajowe) organy (np. organy notyfikujące, organy nadzoru rynku, organy egzekwowania prawa), zrzeszenia branżowe (na poziomie unijnym lub krajowym), stowarzyszenia użytkowników, jednostki oceniające zgodność, krajowe jednostki akredytujące, środowisko akademickie, przedstawiciele branży, w tym producenci, importerzy, pośrednicy w procesie dystrybucji (np. podmioty handlu detalicznego i przedsiębiorstwa logistyczne) i dostawcy (przedsiębiorstwa każdej wielkości, z naciskiem na mniejsze), organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego.

Gromadzenie danych i metodyka

Ocena zostanie wsparta specjalnym badaniem. Jej podstawę stanowią będą oficjalne informacje i dowody dotyczące wdrażania dyrektywy dotyczącej materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w państwach UE.

Ponadto wykorzystane zostaną analizy przeprowadzone i dane zebrane przez inne podmioty i pochodzące z innych źródeł, do których należą m.in. Eurostat, organy krajowe, organy egzekwowania prawa, stowarzyszenia branżowe i konsumenckie, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje badawcze. W ramach oceny przeprowadzony zostanie przegląd literatury fachowej.

W ramach informacji zwrotnych przekazywanych w odpowiedzi na niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag zachęcamy zainteresowane strony do przekazywania nam (odesłań do) danych dotyczących kosztów i korzyści oraz do pomocy w określeniu potencjału uproszczeń i ograniczenia obciążeń administracyjnych. Ułatwi nam to ocenę kosztów i korzyści związanych z wdrożeniem dyrektywy dotyczącej materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz ocenę, czy należy w niej dokonać zmian.